

אנה ומשה עמירב (1980)
הבן שלי, בן ארבעת החודשים, הוא כבר מ'טוטו'

צילום: צמיר, תעלים הורח

עניינו של עמירב המשיך להתגלגל בבית-הדין של התנועה.
בדין סוער שנערך אז בעניין בסניף-החרות בירושלים, תקף צחי הנגבי את עמירב בצורה חריפה. אל ההתקפה הצטרפו גם חברים אחרים. עמירב ביקש אז להשמיע את דברו, אך החברים לא רצו לתת לו אפשרות לדבר. בסופו של דבר, בלחץ של חברים אחדים מן הסניף הירושלמי, ניתנה לעמירב האפשרות להביע את דעתו.
למחרת בבוקר הופתעו רבים לשמוע כי עמירב התקפל והסכים לחתום על מיסמך-התנצלות, שבו הוא מצהיר כי ידוע לו שגם נזק לתנועה. הוא הבטיח שזה היה אירוע חד-פעמי ואמר שלא יעשה זאת שוב. הוא

„אני חושב שיש לי תמיכה מועטה בתנועה, אבל אני עומד על זכותי לנסות ולהשיג תמוכה ולהגיד את דברי”

גם הצהיר במכתב שאיש מלבדו לא היה מעורב במגע עם הפלסטינים.
רבים חשבו אז שהעניין נסגר. אך חברים אחרים בחרו לא לסלוח לו והתעקשו להעמידו לדין.
עמירב לא ישב בשקט. האש המשיכה לבעור בעצמותיו וכאיש הדבק בדרכו הופיע בערב בג'הנונה, בלילה ירושלמי קר, מול ביתו של אריאל שרון בעיר-העתיקה בירושלים, והפגין נגד מגוריו של השר במקום. באותו הערב נערכה במקום חנוכה-הבית והדלקת נר ראשון בנוכחות מוזמנים רבים. מן העבר השני הפגינו אנשי השמאל לסוגיו, אך אין ספק שעמירב, בהפגנת-היחיד האמיצה שלו, גנב את ההצגה וקטף את הכותרות.
בחרות אומרים שלעמירב אין בעצם מה להפסיד. הוא אינו פעיל פוליטי במובן המקובל של המילה ואינו שואף להגיע לכנסת. עמירב מאשר דיעה זו. אומרים גם שאין לו בעיות כלכליות ואין הוא נזקק

שמיר, עמד בראש החץ שקרא להוקיע את עמירב, את תוכניתו ואת החברים שהלכו איתו.
אחרים בתנועה-החרות ניסו להסביר לחברי-המרכז, שהצטרפו לעמירב בחתימתיהם, שהם צפויים לסכנה מבחינת עתידם המוליטי. מספרים גם שניסו לסדר לחותמה-מיכתב, ולא לעמירב עצמו, פגי-שות אישיות עם ראש-הממשלה, מתוך מחשבה שאולי, בדרך זו, ניתן יהיה לשכנע אותו לחזור בהם מחתימתם. אמרו עוד שניסו ללחוץ עליהם באופן שלא יוכלו לסרב.

ח"כ יהושע מצא טען שחתימתיהם על המיכתב אינו מקובלות, משום שהם בעצם לא חתמו עליו. האמת היא שהחתימות לא הופיעו באופן פסי על המיכתב מן הסיבה הפשוטה שעמירב הקריא לכל אחד מהם את המיכתב במלואו דרך הטלפון וכל אחד ואחד אישר באוזניו את חתימתו.
זו אינה הפעם הראשונה שעמירב נחשף בצורה כה רעשנית בכלי-התיקשות. זו גם אינה הפעם הראשונה שמעשיו גוררים תגובות כה היסטוריות ונזעמות בתוך תנועה-החרות.

זה התחיל לפני שנה בערך, כשעמירב, ביחד עם איש מחנה-השלום דויד איש-שלום, קיימו פגישות אחדות עם שני פלסטינים, מן הבולטים בגדה המערבית - פייצל אל-חוסייני, ראש-המרכז למחקרים ערביים, והד"ר סרי נוסייבה, אידיאולוג ומרצה באוניברסיטת ביר-זייט.
הקבוצה הישראלית-פלסטינית החליפה דעות ודיברה על אפשרויות שונות לפיתרון הסיכסוך. בחלק מן הפגישות, שנערכו לעיתים בביתו של עמירב בירושלים, השתתפו שני חברי-כנסת בכירים של חרות, שניהם מקורבים ביותר לראש-הממשלה - דן מרידור ואהוד אולמרט. לכל המשתתפים היה ברור שהדין נעשה על דעתם של ראשי-החרות.
הפלסטינים, מצידם, לא התחייבו וגם לא יכלו להתחייב בשם העם הפלסטיני או בשם אש"ף.

דבר קיומם של המיפגשים התפוצץ ברעש גדול, זמן קצר אחרי שנערך בז'נבה כינוס של אירגונים לא-פוליטיים מטעם האו"ם, שבו לקחו חלק ממשלחות שונות מישראל וגם ממשלחת של אש"ף ובראשה יאסר ערפאת, שנשא אז נאום בפני מליאת-הכינוס.
עוד במהלך שלושת ימי-הדינונים בז'נבה הודיע ח"כ צ'רלי ביטון מרק"ח שיש בידו

המרכז תמורת 10 שקלים. כמה חודשים אחר-כך פתאום כולם מסתייגים.

● **מה קרה?**
אמרתי את השם המפורש „אש"ף". אמרתי שהתוכנית אפשרית אם ירברו עם אש"ף. פתאום הכל התפוצץ. פתאום עמירב, הבחור הטוב שהציעו לו כל מיני תפקידים, הוא כבר לא בחור טוב. ופתאום אני עומד לבד עם תוכנית שכבר קיבלה את ברכת כולם.

● **אבל גם בתוכנית כתבת אש"ף, אז מה בכל זאת קרה?**

בוודאי שכתבת, אלא שפתאום הפכתי את העניין מתיאוריה למעשה. הלכתי ודיברתי עם שני פלסטינים, עם סרי נוסייבה ועם פייצל אל-חוסייני. חוסייני תירגם את התוכנית לערבית ושלח אותה לערפאת ושם אמרו שהתוכנית מקובלת עליהם.

חלק מהפגישות עם הפלסטינים נערכו כאן אצלי בבית, ובחלקם השתתפו גם אנשי-ליכוד, ופה, על הכורסה הזאת ישב אהוד אולמרט.

● **מה אומר המוסמך שלך?**

הוא אומר כמה דברים. הראשון, שאחרי מאה שנה תהיה הכרה של ישראל בפלסטינים, בזכויות הלגיטימיות שלהם ובאש"ף כנציג שלהם. והפ"לסטינים ואש"ף, מצידם, מכירים בזכות-הקיום של ישראל, ובגבולות 1967 והם מצהירים שהם בעד ששאימתו יסיר.

הדבר השני הוא שביהודה ושומרון תקום ישות פלסטינית בשלטון עצמאי. הטרק של התוכנית הוא פשוט שזאת תהיה אוטונומיה כזאת שלפ"לסטינים היא תראה כמו מדינה ולנו היא תראה כלא-מדינה.

אני מציע להם ישות. ובטרמינולוגיה הערבית,

„להיות בטריטוריה לא רק להילחם על ארץ ישראל, היום זה להילחם על השלום”

באימפריה העות'מאנית היה משהו דומה לזה - לא מדינה, אבל כמו מדינה. בערבית זה נקרא „קיוואן" וזו מילה חשובה מאוד בשפה הזאת. והם מוכנים לזה.

● **ומה יהיה באוטונומיה הזאת?**

כל הסמלים הלאומיים, כזה אני נדיב. יהיה להם דגל, מטבע והימנון. מה זה מפריע לך? חוץ מדבר אחד: רכונן, שזה סימן של מדינה עצמאית. הנקודה השניה בתוכנית היא ביטחון. צה"ל ימשיך לשבת על ההר והירדן בצורה מוצמצמת, שלא יראו אותו, אבל הוא השליט.

ומבחינה ריבונית, תהיה סמכות-החלטה משורפת למועצה הלאומית הפלסטינית ולכנסת ישראל. אבל הכנסת תוכל לבטל את האוטונומיה, כשברור שהרעיון הוא להשאיר אותה.

נקודה נוספת היא נושא הבירה. בגין הציע להם את בית-לחם כבירה, אבל זה נאיבי לחשוב שהם יסכימו לזה. ירושלים חשובה להם. אז מיד רחירושלים תהיה הבירה בריבונות ישראלית. יהיו בה רגלים פלסטיניים. ז'בוטינסקי בעצמו מדבר על אפשרות שמקומות מסוימים בירושלים יהיו אקסטרטריטוריאליים, והוא הרחיק לכת יותר אף מהתוכנית שלי.

● **אבל ירושלים רגישה לא רק ללך**

בנתניה והגיע לירושלים כדי ללמוד באוניברסיטה העברית. מאז הוא חי בבירה. יש לו בית רחב-ידיים ושטח-אדמה גדול ליד המעיין בשכונת עין-כרם.

יש לו בן, עירי (13), מנישואין קודמים, החי ליד איתו. עירי קרוי על שם ירושלים עירי. יש לו בן נוסף, נתנאל, בן ארבעה חודשים, מנישואיו לאנה, צעירה שוודית נאה, שהיא, כך מספרים ידידיו וגם הוא עצמו, אישיות מעניינת בפני עצמה. היא הוציאה לא מזמן ספר והיא בת-סמכה בנושא הפמיניזם ופמיניסטית בעצמה.

עמירב היה בעבר דובר רשות-השידור, אחר-כך כיהן במשך חמש שנים כראש המינהל-לבטיחות, והיום הוא חבר במליאת רשות-השידור מטעם הליכוד. בימים אלה מנהל עמירב את המאבק שלו למען השלום.

● **מה הם רוצים ממך?**

הם עושים לי מסע של רצח אופי פוליטי.

● **אתה מוראג?**

ממה?

● **שיורקו אותך מהתנועה?**

זה סיכון מחושב שלקחתי כשהתחלתי את הדרך לפני שנה, ואני חושב שאשאר בחיים גם אם לא אהיה בליכוד.

● **למה אתה לא עוזב את חרות?**

אני לא מתגרב. בפעם האחרונה שהתגרבתי זה היה ליחידת-הצנחנים. וזהו. אם הם רוצים, שיד רקו אותי. אני לא אתן להם גם לשחק את המיש"ח הרמוקרטי ואת התענוג שאני אעזוב.

אבל זו לא הסיבה המרכזית. הסיבה המרכזית היא האמונה שלי. בניגוד למה שחושבים וטוענים נגדי כאילו הלכתי שמאלה, אני לא הלכתי שמאלה. אני מאלה שהעלו את הליכוד, אני גדלתי בביתו.

● **אתה מבית רוזוויילט?**

כן. אני אומנם לא מהנסיכים, כי אבא שלי לא היה באצ"ל, הוא היה ברוסיה. אבל אני גדלתי בביתו וחינכתי בביתו בנתניה, עיר מגוריו, רור של אנשים. את האידיאולוגיה של ביתו אני מכיר, ולימדתי אותה, ומי שהלך ימינה זו התנועה ולא אני. אני נמצא בדיוק באותו המקום שבו הפסיק לצעוד זאב ז'בוטינסקי, שתורתו היא האידיאולוגיה של תנועה-החרות.

ז'בוטינסקי דיבר על ישות פלסטינית ועל הכרה בזכויות הפלסטינים, ואני עומד עכשיו עם חבורה כזאת כמו שמיר, שלא גרל בבית-מיידרשו של ז'בוטינסקי ועם שרון, שאני מסופק אם קרא פעם ספר של ז'בוטינסקי, ועם צחי הנגבי, שבא מהתחיה ורוצה להפוך את הליכוד לתחיה והם זויים לתנועה הרוזוויילטית.

החבורה הזאת סוחפת את התנועה ימינה ואני מנסה להחזיק אותה שפיה. אני לא מוותר על אף שעל ואני מביא פיתרונות. בליכוד אסור להגיד „אש"ף", אסור להגיד „פשרה", ועכשיו אסור גם להגיד „שחבורינש". ומי שאומר את המילים האלה מתבחינה פוליטית.

● **ומה עשית?**

כבר חודשים אני אומר שצריך למצוא דרך חדשה ופיתרון אחר. כתבתי חוברת ובה הסברתי מה לדעתי צריך להיות הפיתרון. הרבה אנשים התלהבו מהחוברת. דן מרידור אמר, למשל, „תוכנית משה היא משכירוח רענן". ומיכה רייסר הודיע לי שהוא מקיים ערב-דין על התוכנית שלי במועדון היקב.

מחלקת הירגון של תנועה-החרות הרפסה תקציר של התוכנית ושלחה אותו לכל חברי-

עמירב (משמאל) במדי בית"ר, התנועה הלכה ימיה, לא אני

לעזרתם של ראשי-חרות כדי לקבל מינוי פוליטי זה או אחר. לכן הלחצים והאימונים הם חסרי-השפעה אמיתית.

למרות זאת היה עמירב אחד המועמדים לתפקיד ראש לישכת-העיתונות הממ"ליתת בעיקבות פיתורו של הד"ר ישראל פלג, איש המערך, לפני חודשיים, אך מועמדותו ירדה מן הפרק.

מתנגדיו של עמירב טוענים אך שהוא רק רודף פירסומת וכותרות, אך גם אם טענה זו היא נכונה, הרי שגם הפירסומת הוא עלול לאבד את מקומו במרכז-התנועה בפרט ובחיים הפוליטיים בכלל.

עמירב נולד בהרי אוראל שברוסיה אחרי שהוריו ברחו לשם מווילנה בעקבות מילחמת-העולם השנייה. כשעמירב היה בן 4 עלתה המשפחה לארץ ב-1949. הוא גדל

מסר מיאסר ערפאת ליצחק שמיר. המסר התגלגל בעיתונים, תפס כותרות ראשיות, קיבל תגובות של ראשי-המדינה ועוזריו, והיה לפרשה התורנית שהכל דנו בה.

ימים אחדים אחר-כך פירסם העיתונאי שלום ירושלמי במקומו כל העיר בירושלים את דבר קיום הפגישות בין משה עמירב, חוסייני ונוסייבה. בכירים בתנועה-החרות קראו להעמיד את עמירב לדין, לזרוק אותו מהתנועה ועוד כהנה וכהנה הצעות שונות. זמן קצר אחרי שנודע על קיום הפגישות נעצר פייצל חוסייני, ורבים בגדה-המערבית הילוסו את מעצרו בפגישות. חוסייני יושב תיילס בבית-הסוהר בתוקף צו-עצרה מינהלי חלץ שנה. הד"ר נוסייבה הוצה מנות נמרצות על-ידי סטודנטים באוניברסיטת ביר-זייט.